

9. Tekrar Testi

1. TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI	İSLAMİYET ETKİSİNDEKİ TÜRK EDEBİYATI	BATİ ETKİSİNDEKİ TÜRK EDEBİYATI
• SÖZLÜ EDEBİYAT • YAZILI EDEBİYAT	• HÂLK EDEBİYATI A) ANONİM HALK EDEBİYATI B) ÂŞIK TARZI HALK EDEBİYATI C) DİNÎ-TASAVVUFİ HALK EDEBİYATI • DİVAN EDEBİYATI	• TANZİMAT EDEBİYATI • SERVETİFÜNUN EDEBİYATI • FECRİATİ EDEBİYATI • MİLLÎ EDEBİYAT • CUMHURİYET DÖNEMİ EDEBİYATI

Bu tablo incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasındaki ölçütlerden biri olamaz?

- A) Kültürel farklılık
- B) Dil anlayışı
- C) Dinî hayat
- D) Sanat anlayışı
- E) Konu farklılığı

2. Geçen gün Tokatlıyan'da Samet bana genç bir Frenk takdim etti. Sorbon'dan arkadaşmış. Kumral, çini mavi gözlü, narin bir çocuk! Azgın bir "Şark" meftunu! İlk lafı bu oldu:

— Azizim, siz kendinizi bilmiyorsunuz. Avrupa'yı bir şey zannederek kendi güzelliklerinizi göremiyor, kendi esrarlarınızı yaşayamıyorsunuz... Birdenbire haklı mı, haksız mı olduğunu kestiremediğim bu tevbîhe gülümsedim:

— Yaşamadığınızı, göremediğimizi ne biliyorsunuz?..

— Bunu gözümle gördüm, diye coştı. Üç gecedir Sermet'in evindeyim. Her şey alafranga: Yemek salonu, yatak odası, karısının, kardeşlerinin giyinişleri, hareketleri, hatta zihniyetleri, telâkkileri bile hep Avrupavari! Ah nerede Loti'nin Türkiye'si?..

— Loti'nin Türkiye'si karşı tarafta, dedim.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olay çevresinde gelişen metinden alınmıştır.
- B) Betimleyici unsurlar kullanılmıştır.
- C) Üçüncü kişili anlatıma yer verilmiştir.
- D) Diyalog tekniğine yer verilmiştir.
- E) Sosyal bir mesele ele alınmıştır.

9. Tekrar Testi

3. Askerler onun yaklaşmasını beklediler. İhtiyar, Türklerin yanına yaklaşınca önüne ilk geleni tutup öpmeye başladı. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Hâline bakanlar üzölmüşlerdi. Biraz heyecanı dinince sordular:

— Kaç yıldır tutsaksın?

— Kırk.

İhtiyar esir, sevincinden bayılmıştı. Kendine gelince oğlu, ona:

— Ben karaya cenk için çıkıyorum. Sen gemide rahat kal, dedi.

Eski kahraman kabul etmedi:

— Hayır. Ben de beraber cenge çıkacağım.

— Çok ihtiyarsın baba.

— Fakat kalbim kuvvetlidir.

— Rahat et! Bizi seyret!

— Kırk senedir dövüşe hasretim.

Oğlu:

— Vurulursun, Vatana hasret gidersin, diye onu gemide bırakmak istedi. Kara Memiş, o vakit, birdenbire gençleşmiş bir kaplan gibi doğruldu. Duramıyordu. Kalkan, kılıç istedi. Sonra gemide sallanan sancağı göstererek:

— Şehit olursam bunu üzerine örtün! Vatan, al bayrağın dalgalandığı yer değil midir, dedi.

Bu parçanın kahramanı Kara Memiş ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yıllardır vatan hasreti çektiği

B) Ülkesini görmeden ölmekten korktuğu

C) Yaşına rağmen cesaretli bir insan olduğu

D) Geçmişte kahramanlıklar gösterdiği

E) Uzun zamandır esaret altında olduğu

9. Tekrar Testi

4. Basat mağara kapısına vardı. Gördü bir kınısız kılıç durmaz iner çıkar. Basat der: Ben buna hemen tedbirsizce yapışmayayım deyip kendi kılıcını çıkardı tuttu, iki parçaya böldü. Vardı bir ağaç getirdi kılıca tuttu, onu da iki parça eyledi. Sonra yayını eline aldı, ok ile o kılıcın asıldığı zinciri vurdu. Kılıç yere düştü gömüldü. Kendi kılıcını kınına soktu. Sapından o kılıcı sımsıkı tuttu. Geldi, der: Bre Tepegöz nicesin, dedi. Tepegöz der: Bre oğlan daha ölmedin mi? Basat der: Tanrı'm kurtardı.

Tepegöz der: Sana ölüm yokmuş dedi. Çağırıp Tepegöz söylemiş, görelim hanım ne söylemiş:

Gözüm gözüm yalnız gözüm

Sen yalnız göz ile

Ben Oğuzu kırıp geçirmiştim

Elâ gözden ayırdın yiğit beni

Tatlı candan ayırsın Kadir seni

Öyle ki ben çekerim göz acısını

Hiçbir yiğide vermesin kadir Tanrı göz acısını, dedi.

Tepegöz gene der:

Memleketten doğum yerinden yiğit yerin neresidir

Karanlık gece içinde yolu kaybetesen ümidin nedir

Büyük sancak tutan hanınız kim

Savaş günü önden at tepen alpınız kim

Aksakallı babanın adı nedir

Alp erenin erden adını saklaması ayıp olur

Adın nedir yiğit söyle bana, dedi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zaman belirsizdir.
- B) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- C) Yalın ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- D) Nazım-nesir iç içedir.
- E) Mekân tasviri ayrıntılıdır.

9. Tekrar Testi

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Dede Korkut Hikâyeleri sözlü olarak ortaya çıkmıştır.
- B) Türkler arasında İslamiyet öncesinde doğan, İslamiyet'in kabulünden sonra İslami unsurlarla gelişen, destan özelliği taşıyan hikâyelerdir.
- C) Dede Korkut Hikâyeleri, ayrı kahramanların maceralarının anlatıldığı birbirinden bağımsız hikâyelerden oluşur.
- D) Hikâyelerin IX-XI. yüzyıllar arasında oluştuğu ve XV. yüzyılın sonunda yazıya geçirildiği görüşü yaygındır.
- E) Hikâyelerin geçtiği coğrafi alan Hazar Denizi'nin doğusu ve batısıdır.

6. Dadaloğlu yarın kavga kurulur
Öter tüfek davlumbazlar vurulur
Nice koç yiğitler yere serilir
Ölen ölür kalan sağlar bizimdir

Bu dördlülle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kafiye ve redife yer verilmiştir.
- B) Âşık tarzı halk edebiyatı ürünüdür.
- C) Bir semainin son dördlülüğüdür.
- D) Düz uyak örgüsü kullanılmıştır.
- E) Nazım türü koçaklamadır.

7. Aşağıda bir gazele ait beyitler karışık olarak verilmiştir.

- I. Rîze-i elmâs eker her açtığı zahme o şûh
Lütfü vâd olsun eder ihsân ihsân üstüne
- II. Süzme çeşmin gelmesün müjgân müjgân üstüne
Urma zahm-i sineme peykân peykân üstüne
- III. Dilde gâm var şimdilik lütfeyle gelme ey sürûr
Olamaz bir hânede mihmân mihmân üstüne
- IV. Hem mey içmez hem güzel sevmez demişler hakkına
Eylemişler Râsih'e bühtân bühtân üstüne
- V. Yârdan mehcûr iken düştük diyâr-ı gurbete
Dehr, gösterdi yine, hicrân hicrân üstüne

Numaralanmış beyitlerden hangisi gazelin matla beytidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Tekrar Testi

8. 13-14. yüzyıllarda Anadolu'da yaşamış olan tasavvufi halk şairlerinin en önde gelen isimlerinden biridir. Şeyh Tapduk Emre'nin yanında ilim tahsil etmiştir. Medrese eğitimi alan sanatçının Eskişehir bölgesinde yaşadığı düşünülmektedir. İçten, samimi, anlaşılır bir Türkçe kullanmıştır. Genellikle dinî konuları işlemiştir. Tasavvufla yoğurduğu şiirlerinde lirizm, yükselen duygudur. İlahi aşk, ölüm, fanilik, gurbet ve dervişlik konularını işlemiştir. Şiirlerinde hem aruz hem de hece vezni kullanmıştır. Şiirlerini *Divan* adlı kitapta toplayan şairin *Risaletü'n Nushiyye* adlı eseri de vardır.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş Veli
- B) Kaygusuz Abdal
- C) Yunus Emre
- D) Pîr Sultan Abdal
- E) Hacı Bayram Velî

9. Zeynep bu güzellik var mı soyunda?

Elvan elvan güller kokar koynunda,
Ramazan ayında bayram gününde.

Zeynebim Zeynebim anlı Zeynebim,
Üç köyün içinde şanlı Zeynebim.

Bu dizelerin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşma
- B) Şarkı
- C) Destan
- D) Semai
- E) Türkü

10. Âşık ki cana kaldı âşık olmaz
Canın terk etmeyen ma'sukun bulmaz
Aşk pazarıdır bu canlar satılır
Satarım canımı hiç kimse almaz

Bu dördlüğün 3. dizesindeki ad tamlamasının özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Söğüdün yaprağı narindir narin,
- B) İçerim yanıyor, dışarım serin,
- C) Zeynep'i ettiler bu hafta gelin.
- D) Al yanak üstüne şalı neylesin?
- E) Bu âşıklık varken malı neylesin?

9. Tekrar Testi

11. I. Sakaların İranlılarla savaşlarını anlatan destandır. (Alp Er Tunga Destanı)
II. Büyük Hun hükümdarı Mete'nin Orta Asya'da Türk birliğini ve Hun İmparatorluğu'nu kurması, ölümüne yakın da bu imparatorluğu oğullarına pay etmesi anlatılır. (Oğuz Kağan Destanı)
III. Göktürklerin, bir savaştan sonra sığındıkları bir bölgede uzun zaman kalıp çoğaldıktan sonra bu yere sığamaz olunca oradan demir bir dağı eriterek çıkmaları anlatılır. (Ergenekon Destanı)
IV. Göktürklerin dişi bir bozkurttan türedikleri anlatılmaktadır. (Türeyiş Destanı)
V. Türklerin, yaşadıkları kuraklık ve kıtlık yüzünden ana vatanlarını terk etmek zorunda kalmaları anlatılmaktadır. (Göç Destanı)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde açıklama ile parantez içinde verilen destan uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. O çağda, orada büyük bir orman vardı; birçok dereler ve ırmaklar vardı. Buraya gelen avlar ve burada uçan kuşlar çoktu. Bu ormanın içinde büyük bir gergedan vardı. Büyük ve yaman bir canavardı. Ağır bir eziyetle halkı ezmişti. Oğuz Kağan cesur bir adamdı. Bu gergedanı avlamak istedi. Günlerden bir gün ava çıktı.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçadaki altı çizili tamlama ile aynı türde bir tamlama yoktur?

- A) Yiğit savaşçıların en önde gidenleri yaşamıyordu artık.
B) Koyu yastaydı şimdi, ülkenin bütün halkı.
C) Zaten hep hüzne döner insanlarda mutluluk.
D) Yas tutmuşlar can veren hısımlar, dostlar için.
E) Kahramandı o, kararlı, korkusuz bir insandı.

13. Ahmet Cemil işte şu saçlarının arasında üşüterek geçen rüzgârın, kanatlarını çırpa çırpa, bu siyahlıkları semalardan denizlere döktüğünü hissediyor, görüyor, onların sukûtu feşfeşesini işitiyordu. Kendi kendisine, içinden, hep şahsi üslubunun tabirlerini tekrar ederek: Sanki bir bârân-ı dürr-i siyah! diyordu. Birden, bu siyah gecenin karşısında aklına başka gecenin hatırası geldi.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendisine ait eserler
B) Kendi tarzında anlatım
C) Kişisel fikirler
D) Şahsi hayat
E) Bireysel konular

9. Tekrar Testi

14. *Mai ve Siyah*'ta renkler birer sembol olmuştur. Genç bir şairin mavi hülyalardan siyah felakete doğru gidişini konu eden romanda Ahmet Cemil, "Ah! Biçare hırpalanmış, ezilmiş hayat!.. Mai bir gece ile siyah bir gece arasında geçen şu nasipsiz, bahtsız ömür!.. Bir bârân-ı elmas altında inkişaf ederek şimdi bir bârân-ı dürr-i siyahın altında gömülen o emel çiçekleri!.." sözleriyle âdeta romandaki temel çatışmanın altını çizmiştir.

Bu parçaya göre *Mai ve Siyah* adlı romandaki temel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayal ve gerçek
- B) Yoksulluk ve zenginlik
- C) Çaresizlik ve umut
- D) Cesaret ve pişmanlık
- E) İyilik ve kötülük

15. Kavuklu ve Pişekâr'ın tanıdık çıktıkları tanışma konuşmasıyla başlar. Kavuklu ve Pişekâr'ın birbirinin sözlerini ters anlamaları bir gülmece oluşturur ki buna arzbar denir. Arzbardan sonra tekerleme başlar. Tekerlemede Kavuklu, başından geçen olağan dışı olayı Pişekâr'a anlatır. Pişekâr'da bunu gerçekmiş gibi dinler, sonunda bunun bir düşün olduğu anlaşılır.

Bu parçada orta oyununun aşağıdaki bölümlerinden hangisinin açıklaması yapılmıştır?

- A) Bitiş
- B) Fasil
- C) Mukaddime
- D) Tekerleme
- E) Muhavere

16. (I) Akşamları Mustafa Kemal, beni ve Yakup'u alır, Göztepe'deki köşküne götürürdü. (II) En bahtiyar saatlerimizi orada geçirirdik. (III) Osmanlıcada tahkiye denen bir söz vardır. (IV) Bu iyi, tatlı ve sürükleyici anlatışta Mustafa Kemal'e yaklaşılabilen belki hiç kimse görmedim. (V) Konuştuğu gibi yazsaydı, büyük bir sanatkâr şöhreti de bırakacağına şüphe yoktu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle sıralı cümledir.
- B) II. cümle olumlu fiil cümlesidir.
- C) III. cümle kurallı isim cümlesidir.
- D) IV. cümle olumlu, bağlı bir cümledir.
- E) V. cümle şartlı birleşik cümledir.

17. Yakup Kadri ile beraber Hamamönü semtinde üç katlı eski bir hımış ev tutmuştuk. İptidai bir taşra evi idi. Önce tahtakurusundan temizlenmek için zamanın bütün ilaçlarını kullanmıştık. Misafirsiz yaşayamayacağımızı da düşündüğümüzden iki üç misafir odası döşemiştik. Döşeme söz: Kuru karyoladan ibaret. Sanatkâr dostlarımızdan Çallı, rahmetli Namık İsmail, udi Nevres evimizde kalmışlardı. Daha bir hayli gelen gidenimiz de vardı. Ankara'da otel olmayan ve han bozması kerpiçlerin bizim evden daha rahatsız olduğu günlerden bahsediyorum.

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anı
- B) Destan
- C) Hikâye
- D) Gezi yazısı
- E) Sohbet

9. Tekrar Testi

18. Haber yazma tekniklerinde en eski tekniklerden biridir. Günümüzde de en çok kullanılan tekniktir. Habere yönelik bilgilerin, hedef kitlenin ilgi ve beklentisine göre en önemliden daha az önemliye doğru sıralanması öngörülür. Haberde önemli kısımlar ön plana çıkarılır. Girişte haberin özeti verilmektedir. Haberin 20-28 cümleden oluşturulması amaçlanır. 1850'lerde ABD'de gazetecilerin telgrafla haber geçmek için geliştirdikleri bir tekniktir.

Bu parçada sözü edilen haber yazma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ters piramit
- B) Dörtgen veya kare
- C) Serbest yazım şekli
- D) Piramit
- E) Düz piramit

19. Bursa'yı arkada bırakıp ovalara daldık. Ağaçlar yarı çiçek, yarı yaprak, en güzel çağında... Ekin tarlaları göz alabildiğine yeşil... Sekiz on kilometrede bir çeşme... Her yer sulak. Toprağı azıcık eşseniz su fışkıracak. Türkiye'mizin en verimli en bayındır batısı, mesela Fransa'nın Normandiya'sını çok andıran toprağında yol almaktayız. Hoşa gitmeyen tek şey yok. Uzaktaki dağlar, yakınlaştığımız göller ve kasabalar, ne varsa, kuzuları, koyunları, davaları, hepsi temiz.

Bu parçanın türünün divan edebiyatındaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vakayinâme
- B) Seyahatnâme
- C) Gazavatnâme
- D) Siyasetnâme
- E) Cenknâme

20. Samim hatırladı () Meral daha sonra izahını şöyle tamamlamıştı () () Evde otururken hep şöyle deniz gören () Boğaz'ı gören bir yer düşünmüştüm. ()

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (: (" (.) ("
- B) (.) (: (" (.) ("
- C) (...) (: (" (.) ("
- D) (.) (.) (" (: ("
- E) (.) (.) (-) (.) (-)

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.